

ESCOLA EN PAU

Un projecte pioner

Un proyecto pionero

Des de fa cinc anys, quaranta nins i nines dels campaments de refugiats sahrauís a Tindouf estudien a Mallorca acollits per famílies que els cuiden i eduquen com a fills. Aquests joves són els protagonistes del projecte Madrasa, un programa pioner que duu a terme l'Associació ESCOLA EN PAU.

El projecte Madrasa es gestà a partir de *Vacances en Pau*, estades organitzades per l'Associació d'Amics del Poble Sahrauí i que cada estiu porta desenes de nins dels campaments sahrauís a les nostres illes. L'esforç i l'interès mostrat pels petits sahrauís per integrar-se i aprendre, animà un grup de famílies a oferir-los la possibilitat d'estudiar, perquè poguessin arribar tan lluny com la seva capacitat i esforç els permetessin.

Desde hace cinco años, cuarenta niños y niñas de los campamentos de refugiados saharauis en Tindouf estudian en Mallorca acogidos por familias que les cuidan y educan como a hijos propios. Estos jóvenes son los protagonistas del proyecto Madrasa, un programa pionero que lleva a cabo la Asociación ESCOLA EN PAU.

El proyecto Madrasa se gestó a partir de *Vacances en Pau*, estancias organizadas por la Asociación de Amigos del Pueblo Saharauí y que cada verano trae a decenas de niños de los campamentos saharauis a nuestras islas. El esfuerzo e interés mostrado por los pequeños saharauis para integrarse y aprender, animó a un grupo de familias a ofrecerles la posibilidad de estudiar, para que pudieran llegar tan lejos como su capacidad y esfuerzo les permitieran.

Aquest projecte de compromís a llarg termini amb aquests joves refugiats, requereix un treball permanent de suport a la integració familiar i social, a l'escolarització i a la preservació de la identitat familiar i cultural del menor acollit. Però, sens dubte, el seu èxit depèn de la implicació i dels estrets vincles que es creen entre les famílies d'acollida. És al si d'aquestes famílies, on se'ls ensenya a respectar els nostres valors i a adoptar actituds democràtiques, tot i que sempre vetllant perquè no perdin la seva identitat. Els joves saharauis resen cinc vegades al dia i s'abstenen de menjar porc; a més, tracten amb afecte i respecte els professors i els ancians, i ens donen moltes vegades lliçons de solidaritat.

Tots els dissabtes, els joves saharauis es reuneixen per assistir a classe de llengua i cultura àrab impartida per un professor saharauí (que exerceix de mediador intercultural), i per rebre classes de reforç de català, de tècniques d'estudi i d'altres matèries, que són impartides per voluntaris. Per iniciativa pròpia, han creat un grup de música i dansa saharauí que aprofita l'esplai dels dissabtes per assajar, i també per parlar en *hasanía*, el seu dialecte. A més, cada mes, les famílies organitzen una excursió per facilitar el contacte entre els al·lots acollits, mantenir la cohesió del grup, donar-se suport i seguir la marxa del projecte.

La nostra associació es regeix per una junta executiva, tot i que la major càrrega de treball la porten les comissions, constituïdes per voluntaris i familiars d'acollida. La Comissió Educativa, per exemple, realitza un

Este proyecto de compromiso a largo plazo con estos jóvenes refugiados, requiere un trabajo permanente de apoyo a la integración familiar y social, a la escolarización y a la preservación de la identidad familiar y cultural del menor acogido. Pero sin duda, su éxito depende de la implicación y de los estrechos vínculos que se crean entre las familias de acogida. Es en el seno de estas familias, donde se les enseña a respetar nuestros valores y a adoptar actitudes democráticas, aunque siempre velando para que no pierdan su identidad. Los jóvenes saharauis rezan cinco veces al día y se abstienen de comer cerdo; además, tratan con cariño y respeto a los profesores y a los ancianos, dándonos muchas veces lecciones de solidaridad.

*Todos los sábados, los jóvenes saharauis se reúnen para asistir a clase de lengua y cultura árabe impartida por un profesor saharauí (que ejerce de mediador intercultural), y para recibir clases de refuerzo de catalán, de técnicas de estudio y de otras materias, que son impartidas por voluntarios. Por iniciativa propia, han creado un grupo de música y danza saharauí que aprovecha el recreo de los sábados para ensayar, y también para hablar en *hasanía*, su dialecto. Además, cada mes, las familias organizan una excursión para facilitar el contacto entre los chicos acogidos, mantener la cohesión del grupo, prestarse apoyo y seguir la marcha del proyecto.*

Nuestra asociación está regida por una junta ejecutiva, aunque la mayor carga del trabajo corre a cargo de las comisiones, constituidas por voluntarios y familiares de acogida. La Comisión Educativa, por ejemplo, realiza un excelente

La situació dels 160.000 sahrauís refugiats als campaments de Tindouf, a la hamada algeriana (la zona més dura i agresta del desert del Sàhara), continua sense resoldre's, a pesar que han transcorregut 30 anys. El pas del temps ha relegat el conflicte del Sàhara Occidental a la categoria de conflictes oblidats, i de poc o de res han servit els esforços del poble sahrauí perquè es reconguin els seus drets i es compleixin les resolucions de les Nacions Unides. Les condicions de vida en aquesta regió (temperatures extremes, sequedat de l'ambient i vent persistent), són més rigoroses que a altres llocs del Sàhara. D'aquí ve que la població subsisteixi en una situació d'emergència continuada i que depengui gairebé completament de l'ajuda d'agències de l'ONU i dels projectes de cooperació d'algunes ONGD per a la seva supervivència.

La situación de los 160.000 saharauis refugiados en los campamentos de Tindouf, en la Hamada argelina (la zona más dura y agreste del desierto del Sahara), continúa sin resolverse, pese a haber transcurrido 30 años. El paso del tiempo ha relegado el conflicto del Sahara Occidental a la categoría de conflictos olvidados, y de poco o nada han servido los esfuerzos del pueblo saharauí para que se reconozcan sus derechos y se cumplan las resoluciones de Naciones Unidas. Las condiciones de vida en esta región (temperaturas extremas, sequedad del ambiente y viento persistente), resultan más rigurosas que en otros lugares del Sahara. De ahí que la población subsista en una situación de emergencia continuada, dependiendo casi completamente de la ayuda de agencias de la ONU y de los proyectos de cooperación de algunas ONGD para su supervivencia.

Dirección General de Cooperación / Tindouf

excel·lent treball de seguiment acadèmic de cada un dels nins, manté contacte amb els professors i pares d'acollida, proporciona classes de reforç en matèries d'especial dificultat, i facilita orientació per a l'elecció dels estudis professionals o universitaris. La Comissió de Suport a Famílies, que està integrada per dues treballadores socials i dos psicòlegs que actuen com a orientadors, ajuda a la resolució de conflictes de convivència. Mentre que la Comissió de Seguiment, en la qual figuren representants de l'Administració autonòmica, garanteix la transparència de les actuacions de l'Associació i pren les decisions sobre els conflictes més importants.

El projecte Madrasa és una iniciativa pionera que es troba en el punt de mira de les autoritats sahrauís i de famílies i associacions espanyoles que volen dur a terme accions semblants. La nostra experiència ha servit perquè en altres comunitats del país s'emprenguin projectes destinats a proporcionar formació acadèmica als nins dels campaments sahrauís, respectant els seus valors i la seva identitat, en un marc de convivència familiar.

Avui, alguns al·lots han finalitzat l'educació secundària obligatòria (ESO) i estudien batxillerat o cicles formatius; altres, encara a primària lluiten amb les dificultats de l'idioma. Tots: famílies biològiques, famílies d'acollida i els al·lots i al·lotes mateixos fan un esforç extraordinari. Però val la pena. A més, la millora de les seves expectatives arribarà en un futur als seus familiars i al seu poble.

trabajo de seguimiento académico de cada uno de los niños, mantiene contacto con los profesores y padres de acogida, proporciona clases de refuerzo en materias de especial dificultad, y facilita orientación para la elección de los estudios profesionales o universitarios. La Comisión de Apoyo a Familias está integrada por dos trabajadoras sociales y dos psicólogos que actúan como orientadores, ayuda a la resolución de conflictos de convivencia. Mientras que la Comisión de Seguimiento, en la que figuran representantes de la Administración Autonómica, garantiza la transparencia de las actuaciones de la Asociación y toma las decisiones sobre los conflictos de mayor entidad.

El proyecto Madrasa es una iniciativa pionera que está en el punto de mira de las autoridades saharauis y de familias y asociaciones españolas que desean llevar a cabo acciones similares. Nuestra experiencia ha servido para que en otras comunidades del país se emprendan proyectos destinados a proporcionar formación académica a los niños de los campamentos saharauis, respetando sus valores y su identidad, en un marco de convivencia familiar.

Hoy, algunos chicos han finalizado la Educación Secundaria Obligatoria (ESO) y estudian Bachillerato o Ciclos Formativos; otros, están aún en Primaria y luchan con las dificultades del idioma. Todos: familias biológicas, familias de acogida y los propios chicos y chicas están realizando un esfuerzo extraordinario. Pero bien vale la pena. Además, la mejora de sus expectativas alcanzará en un futuro a sus familias y a su pueblo.

Carme Barceló
 escolaenpau5@hotmail.com